

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	14.07.2007
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	28.02.2009
Avaldamismärge:	RT I 2007, 44, 316

Välja kuulutanud
Vabariigi President
22.06.2007 otsus nr 160

Riigikogu liikme staatuse seadus

Vastu võetud 14.06.2007

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Riigikogu liikme staatus

Riigikogu liige on rahvaesindaja, kes valitakse vastavalt põhiseaduse §-le 60 ja Riigikogu valimise seadusele.

§ 2. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega sätestatakse:

- 1) Riigikogu liikme volituste alguse, peatumise ja lõppemise alused, aeg ja kord;
- 2) asendusliikme Riigikogu liikmeks asumise ja tema volituste lõppemise alused ja kord;
- 3) Riigikogu liikme ametivanne ja selle andmise kord;
- 4) Riigikogu liikme õigused ja kohustused;
- 5) Riigikogu liikme ametiga ühitamatud ametid;
- 6) Riigikogu liikme tegevuse tagatised.

(2) Riigikogu liikmele ei laiene avaliku teenistuse seadus, välja arvatud nimetatud seaduse § 12 lõikes 2 sätestatud juhud, puhkuseseadus, töö- ja puhkeaja seadus ning töölepingu seadus.

2. peatükk RIIGIKOGU LIIKME VOLITUSTE ALGUS, PEATUMINE JA LÕPP

§ 3. Riigikogu liikme volituste algus

Riigikogu liikme volitused algavad valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

§ 4. Riigikogu liikme ametiga ühitamatu töö- ja teenistussuhte lõpetamine

Riigikogu liikme ametiga ühitamatu töö- või teenistussuhe loetakse lõppenuks Riigikogu liikme ametivande andmise päevast, kui töö- või teenistussuhet ei ole lõpetatud või töösuhet peatatud enne ametivande andmise päeva.

§ 5. Riigikogu liikme volituste peatumine Vabariigi Valitsuse liikmeks nimetamise korral ja Vabariigi Presidendi ülesannete täitmise ajaks

(1) Riigikogu liikme volitused peatuvad tema Vabariigi Valitsuse liikmeks nimetamise päeval.

(2) Riigikogu liikme volitused ei peatu juhul, kui Riigikogu uude koosseisu valitud Riigikogu liige jätkab kuni uue Vabariigi Valitsuse ametisseastumiseni oma tegevust Riigikogu uue koosseisu kokkuastumise tõttu tagasi astuva Vabariigi Valitsuse koosseisus.

(3) Riigikogu esimehe volitused Riigikogu liikmena peatuvad ajaks, mil ta täidab Vabariigi Presidendi ülesandeid.

§ 6. Riigikogu liikme volituste peatamine lapsehoolduse ja ajutise töövõimetuse ajaks

(1) Riigikogu liige võib esitada Riigikogu juhatusele avalduse peatada tema volitused seoses:

- 1) alla kolmeaastase lapse kasvatamise vajadusega;
- 2) ajutise töövõimetusega.

(2) Avalduses märgitakse volituste peatamise põhjus ning tähtaeg, mis ei või olla lühem kui kolm kuud. Avaldusele lisatakse dokumendid, mis kinnitavad peatamisavalduse aluseks olevaid asjaolusid.

(3) Riigikogu juhatus teeb otsuse kolme tööpäeva jooksul avalduse saamise päevast arvates. Otsuses märgitakse volituste taastumise kuupäev.

(4) Riigikogu liikme volitused loetakse peatunuks Riigikogu juhatuse otsuse tegemise päevale järgnevast päevast.

(5) Riigikogu juhatus võib Riigikogu liikme volituste taastumise kuupäeva oma otsusega edasi lükata, kui Riigikogu liige esitab sellekohase avalduse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 ettenähtud tingimustel ja korras.

§ 7. Riigikogu liikme volituste taastumine

(1) Kui Riigikogu esimees lõpetab Vabariigi Presidendi ülesannete täitmise või Riigikogu liige vabastatakse Vabariigi Valitsuse liikme kohustustest, loetakse tema volitused taastunuks ülesannete täitmise lõpetamise või vabastamise päevale järgnevast päevast.

(2) Kui Riigikogu liikme volitused on peatatud käesoleva seaduse § 6 alusel, loetakse need taastunuks Riigikogu juhatuse otsuses märgitud kuupäevast (§ 6 lg 3).

§ 8. Riigikogu liikme volituste lõppemise alused

(1) Riigikogu liikme volitused loetakse lõppenuks Riigikogu järgmiste valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast.

(2) Riigikogu liikme volitused lõpevad enne tähtaega:

- 1) tema asumisega mõnda teise riigiametisse;
- 2) teda süüdi mõistva kohtuotsuse jõustumisega;
- 3) tema tagasiastumisega käesoleva seadusega ettenähtud korras;
- 4) kui Riigikohus on otsustanud, et ta on kestvalt võimetu oma ülesandeid täitma;
- 5) tema surma korral.

§ 9. Riigikogu liikme tagasiastumine

(1) Riigikogu liige võib oma algatusel Riigikogust tagasi astuda.

(2) Tagasi astuda sooviv Riigikogu liige esitab isiklikult Riigikogu juhatusele kirjaliku avalduse, milles on märgitud tagasiastumise põhjus.

(3) Kui Riigikogu liikmeks valituks osutunud või asendusliikmel ei ole võimalik asuda täitma Riigikogu liikme ülesandeid, võib ta tagasi astuda enne ametivande andmist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul esitab Riigikogu liige, järgides lõikes 2 nimetatud nõudeid, tagasiastumisavalduse enne esimese istungi päeva Vabariigi Valimiskomisjonile, pärast seda Riigikogu juhatusele.

(5) Riigikogu liige ei saa tagasi astuda ajal, kui tema volitused on peatunud vastavalt käesoleva seaduse §-le 5 või 6.

(6) Riigikogu liige loetakse tagasiastumisavalduse esitanuks juhul, kui ta ei teavita kümne päeva jooksul Euroopa Parlamendi valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates Vabariigi Valimiskomisjoni, et ta soovib jätkata oma senises ametis ja Euroopa Parlamendi liikme mandaadist loobuda.

(7) Vabariigi Valimiskomisjon või Riigikogu juhatus teeb otsuse tagasiastumisavalduse suhtes esimesel võimalusel.

(8) Tagasiastumisavalduse esitanud Riigikogu liikme volitused lõpevad päeval, mil Vabariigi Valimiskomisjon või Riigikogu juhatus teeb otsuse asendusliikme asumise kohta Riigikogu liikmeks.

§ 10. Riigikogu liikme volituste lõpetamine Riigikohtu otsusega

Riigikohus võib Riigikogu juhatuse taotlusel lõpetada oma otsusega enne tähtaega selle Riigikogu liikme volitused, kes:

- 1) on kestvalt võimetu täitma oma ülesandeid,

- 2) ei vasta Eesti Vabariigi põhiseaduses või Riigikogu valimise seaduses Riigikogu liikme kandidaadile esitatavatele nõuetele või
- 3) keeldub andmast ametivannet.

3. peatükk

ASENDUSLIIGE

§ 11. Asendusliige

Kui Riigikogu liikme volitused peatuvad või lõpevad enne tähtaega, asub tema asemel Riigikogu liikmeks asendusliige.

§ 12. Asendusliikmete järjekord

(1) Valimisringkonnas valituks osunud Riigikogu liikme asendusliikmeks on sama erakonna samas valimisringkonnas kandideerinud esimene asendusliikmeks registreeritud kandidaat.

(2) Kompensatsioonimandaadi alusel valituks osunud Riigikogu liikme asendusliikmeks on sama erakonna üleriigilises nimekirjas kandideerinud esimene asendusliikmeks registreeritud kandidaat.

(3) Kui valimisringkonnas samal erakonnal rohkem asendusliikmeks registreeritud kandidaate ei ole, on asendusliikmeks sama erakonna üleriigilises nimekirjas kandideerinud esimene asendusliikmeks registreeritud kandidaat.

(4) Kui asendatav Riigikogu liige kandideeris väljaspool nimekirju või kui samas nimekirjas rohkem registreeritud asendusliikmeid ei ole, saab Riigikogu liikmeks asendusliige, kes on määratud üleriigiliste nimekirjade vahel jaotatud lisamandaadi alusel, mille on registreerinud Vabariigi Valimiskomisjon.

(5) Kui Riigikogu liikme volitused taastuvad, lõpevad selle Riigikogu liikme volitused, kes viimasena sama erakonna samas valimisringkonnas või üleriigilises nimekirjas kandideerinud ja asendusliikmeks registreeritud kandidaatide hulgast on asunud Riigikogu liikmeks.

§ 13. Asendusliikme asumine Riigikogu liikmeks

(1) Asendusliikme Riigikogu liikmeks asumine vormistatakse Vabariigi Valimiskomisjoni või Riigikogu juhatuse otsusega.

(2) Vabariigi Valimiskomisjon või Riigikogu juhatus teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse esimesel võimalusel pärast dokumendi saamist, mis kinnitab Riigikogu liikme volituste peatumise või ennetähtaegse lõppemise aluseks olevat asjaolu.

(3) Asendusliikme volitused Riigikogu liikmena algavad järgmisel päeval pärast Vabariigi Valimiskomisjoni või Riigikogu juhatuse otsuse tegemise päeva.

§ 14. Riigikogu liikmeks asunud asendusliikme volituste lõppemine

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 8 ettenähtud juhtudele lõpevad Riigikogu liikmeks asunud asendusliikme volitused Riigikogu liikme volituste taastumise korral:

- 1) Riigikogu esimehe poolt Vabariigi Presidendi ülesannete täitmise lõpetamise päeval;
- 2) Riigikogu liikme Vabariigi Valitsuse liikme kohustustest vabastamise päeval;
- 3) käesoleva seaduse §-s 6 ettenähtud juhul Riigikogu juhatuse otsuses märgitud kuupäevale eelneval päeval.

(2) Riigikogu liiget asendava liikme volituste lõppemise vormistab Riigikogu juhatus oma otsusega.

4. peatükk

RIIGIKOGU LIIKME AMETIVANNE

§ 15. Ametivande andmise kohustus ja ametivande tekst

(1) Riigikogu liige annab enne oma kohustuste täitmisele asumist järgmise ametivande:

«Asudes täitma oma kohustusi Riigikogu liikmena Riigikogu ... koosseisus, annan vande jääda ustavaks Eesti Vabariigile ja tema põhiseaduslikule korrale. (Nimi. Allkiri. Kuupäev.)»

- (2) Riigikogu liige kirjutab ametivande tekstile alla.
- (3) Allkirjastatud ametivannete tekste hoitakse Riigikohtus.

§ 16. Ametivande andmine

- (1) Riigikogu uue koosseisu liikmed annavad ametivande esimesel istungil Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses ettenähtud korras.
- (2) Riigikogu liige, kes ei ole andnud ametivannet esimesel istungil, annab selle Riigikogu ees esimese istungi alguses, millest ta osa võtab.
- (3) Kui Riigikogu liikme volitused sama Riigikogu koosseisu volituste ajal algavad teist või enam korda ning ta on selle koosseisu volituste ajal ametivande andnud, annab ta Riigikogu esimehele kirjaliku ametivande.

5. peatükk

RIIGIKOGU LIIKME TEGEVUSE TAGATISED, ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 17. Vaba mandaat

- (1) Riigikogu liige on sõltumatu. Ta täidab rahvaesindaja ülesandeid kooskõlas põhiseaduse, seaduste, avalike huvide ja oma südametunnistusega.
- (2) Riigikogu liiget ei või kohustada Riigikogust tagasi astuma.

§ 18. Riigikogu liikme immunitet

- (1) Riigikogu liige ei kanna õiguslikku vastutust hääletamise ja poliitiliste avalduste eest Riigikogus või selle organites.
- (2) Riigikogu liiget ei või takistada tema ülesandeid täitmast.
- (3) Riigikogu liikme kohta süüdistusakti koostamisel ning tema suhtes menetlustoimingute tegemisel järgitakse kriminaalmenetluse seadustiku 14. peatükis sätestatud.
- (4) Immunitedist ei saa Riigikogu liige loobuda.

§ 19. Juurdepääs riigisaladusele ja salastatud välisteabele

- (1) Riigikogu liikmel on riigisaladusele ja salastatud välisteabele juurdepääsu õigus oma kohustuste täitmiseks.
- (2) Peaministri või asjaomase ministri põhjendatud otsusel võib keelata Riigikogu liikmele juurdepääsu andmise konkreetsele salastatud välisteabele või riigisaladusele, kui:
  - 1) riigisaladus puudutab julgeolekualase teabe allikat,
  - 2) riigisaladus puudutab julgeolekuasutuse tegevuse meetodit, kui selle kasutamine ei ole veel lõppenud,
  - 3) riigisaladus puudutab julgeolekuasutuse poolt teabe kogumist julgeolekuasutuste seaduse §-s 25 või 26 sätestatud viisil, kui see ei ole veel lõppenud või
  - 4) riigisaladuse avaldamine seab ohtu jälitustegevuse seaduse § 8 lõike 1 punktides 2, 3 ja 4 sätestatud kohustuste täitmise.
- (3) Kui välislepingu kohaselt on julgeolekukontrolli läbiviimine salastatud välisteabele juurdepääsu õiguse andmise kohustuslik eeltingimus, otsustab Riigikogu julgeolekuasutuste järelevalve komisjon, kas Riigikogu liige on julgeolekukontrolli läbinud. Salastatud välisteabe juurdepääsusertifikaat väljastatakse riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses ettenähtud korras.

§ 20. Riigikogu liikmete märgukirjadele ja avaldustele vastamine

- (1) Riigikogu liikmete märgukirjadele ja avaldustele on riigiasutused, kohalikud omavalitsused ja nende ametiisikud kohustatud vastama 10 tööpäeva jooksul märgukirja või avalduse saamisest arvates.
- (2) Täiendava uurimise vajaduse korral võivad riigiasutused, kohalikud omavalitsused ja nende ametiisikud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaega pikendada kuni ühe kuuni. Tähtaja pikendamisest tuleb Riigikogu liiget kirjalikult teavitada.

§ 21. Toimingupiirangud ning majanduslike huvide ja tegevusalade deklareerimise kohustus

- (1) Riigikogu liige on kohustatud järgima korruptsioonivastases seaduses ettenähtud toimingupiiranguid ning deklareerima oma majanduslikud huvid korruptsioonivastases seaduses ettenähtud korras.

(2) Riigikogu liige on kohustatud esitama ühe kuu jooksul ametivande andmise päevast arvates Riigikogu juhatusele deklaratsiooni oma kõigi töökohtade ja tegevusalade kohta. Deklaratsiooni vormi kehtestab Riigikogu juhatus.

6. peatükk

RIIGIKOGU LIIKME AMETIGA ÜHITAMATUD AMETID

§ 22. Riigikogu liikme ametiga ühitamatud ametid ja ülesanded

- (1) Riigikogu liikme põhitöökoht on Riigikogu.
- (2) Riigikogu liige ei tohi oma volituste ajal olla ametikohal ega täita ülesandeid, mis on vastuolus võimude lahususe põhimõttega või võivad muul viisil põhjustada Riigikogu liikme tegevuses huvide konflikti.
- (3) Riigikogu või selle organ võib seaduses ettenähtud juhul nimetada Riigikogu liikme mõne nõukogu esimeheks või liikmeks.

§ 23. Avalikus teenistuses olemise keeld

- (1) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla teenistuja riigi ametiasutuses.
- (2) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla valitsusasutuse hallatava riigiasutuse juht.
- (3) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla vallavanem või linnapea, valla- või linnavalitsuse liige ega kohaliku omavalitsuse ametnik.
- (4) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla teiste riikide, Euroopa Liidu institutsioonide või asutuste ega rahvusvaheliste organisatsioonide teenistuses.

§ 24. Linna- ja vallavolikogu liikmeks olemise keeld

- (1) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla linna- või vallavolikogu liige.
- (2) Riigikogu liikme valimisel linna- või vallavolikogu liikmeks tema volitused linna- või vallavolikogu liikmena peatuvad.

§ 25. Euroopa Parlamendi liikmeks olemise keeld

Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla Euroopa Parlamendi liige.

§ 26. Avalik-õigusliku juriidilise isiku nõukokku kuulumise piirangud ning juhiks ja juhatuse liikmeks olemise keeld

- (1) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla avalik-õigusliku juriidilise isiku nõukogus nimetatuna Vabariigi Valitsuse, ministri või muu täidesaatva riigivõimu asutuse juhi poolt.
- (2) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla Eesti Panga nõukogu esimees.
- (3) Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla avalik-õigusliku juriidilise isiku juht ega juhatuse liige.

§ 27. Vabade kutsete pidamise keeld

Riigikogu liige ei või oma volituste ajal tegutseda advokaadi, notari, kohtutäituri ega vandetõlgina.

§ 28. Riigi osalusega äriühingu ning riigi asutatud sihtasutuse juhiks ja juhatuse liikmeks olemise keeld

Riigikogu liige ei või oma volituste ajal olla riigi osalusega äriühingu või riigi asutatud sihtasutuse juht ega juhatuse liige.

7. peatükk

RIIGIKOGU LIIKME SOTSIAALSED TAGATISED

§ 29. Riigikogu liikme palk

- (1) Riigikogu liikme palk on Eesti keskmise palga ja käesolevas paragrahvis ettenähtud koefitsiendi korrutis.
- (2) Riigikogu esimehe ametipalga koefitsient on 6.
- (3) Riigikogu aseesimehe ametipalga koefitsient on 5,5.
- (4) Riigikogu komisjoni esimehe ja fraktsiooni esimehe ametipalga koefitsient on 5.
- (5) Riigikogu komisjoni aseesimehe ja fraktsiooni aseesimehe ametipalga koefitsient on 4,5.
- (6) Riigikogu liikme ametipalga koefitsient on 4.
- (7) Statistikaamet esitab Riigikogu Kantseleile iga aasta 26. veebruariks eelmise aasta neljanda kvartali Eesti keskmise palga suuruse, mille alusel arvutatakse Riigikogu liikme palk jooksva aasta 1. märtsist järgnevas 12 kuuks.
- (8) Riigikogu liikmele makstakse palka alates ametivande andmise päevast.

§ 30. Riigikogu liikme tööga seotud kulude hüvitamine

Riigikogu liikmele hüvitatakse kuludokumentide alusel tööga seotud kulutused kuni 30% Riigikogu liikme ametipalgast Riigikogu juhatuse kehtestatud korras.

§ 31. Riigikogu liikme eluasemekulude hüvitamine

- (1) Väljaspool Tallinna ja Tallinnaga piirnevaid kohalikke omavalitsusüksusi elavad Riigikogu liikmed kindlustatakse vajaduse korral elamispiinnaga Riigikogu juhatuse kehtestatud ulatuses ja korras.
- (2) Riigikogu liikmele, kes Rahvastikuregistrisse kantud elukohaandmete järgi elab väljaspool Tallinna ja Tallinnaga piirnevaid kohaliku omavalitsuse üksusi, makstakse tema sooviavalduse alusel eluasemekulude hüvitamiseks iga kuu summa, mille suurus on 20% Riigikogu liikme ametipalgast.

§ 32. Riigikogu liikme volituste lõppemise hüvitis

- (1) Riigikogu liikme volituste lõppemise korral makstakse talle ühekordset hüvitist.
- (2) Kui isik oli Riigikogu liige alla aasta, makstakse talle hüvitisena summa, mille suuruseks on Riigikogu liikme ametipalk vastavalt tema poolt Riigikogu liikmena järjest töötatud ajale, kuid mitte rohkem kui Riigikogu liikme kolme kuu ametipalk.
- (3) Kui isik oli Riigikogu liige vähemalt ühe aasta, makstakse talle hüvitisena summa, mis on võrdne Riigikogu liikme kuue kuu ametipalgaga.
- (4) Kui Riigikogu liige astub tagasi, makstakse talle hüvitist üksnes juhul, kui ta oli Riigikogu liige vähemalt ühe aasta. Hüvitise suurus on sellisel juhul Riigikogu liikme kolme kuu ametipalk.
- (5) Kui Riigikogu liige osutub valituks Riigikogu järgmisse koosseisu, makstakse talle hüvitisena summa, mille suuruseks on Riigikogu liikme ametipalk vastavalt Riigikogu eelmise koosseisu volituste lõppemise päeva ja Riigikogu uues koosseisus ametivande andmise päeva vahele jäävate päevade arvule.
- (6) Käesolevas paragrahvis ettenähtu ei laiene Riigikogu liikmele, kelle volitused lõpevad enne tähtaega käesoleva seaduse § 8 lõike 2 punkti 1, 2, 4 või 5 alusel.

8. peatükk LÄHETUSED

§ 33. Lähetused

- (1) Riigisisene lähetus on Riigikogu liikme saatmine väljapoole Tallinna täitma Riigikogu, Riigikogu juhatuse või komisjoni antud ülesandeid.
- (2) Välislähetus on Riigikogu liikme saatmine välisriiki täitma Riigikogu, Riigikogu juhatuse, komisjoni või fraktsiooni antud ülesandeid.

(3) Riigikogu esindajana võib välislähetusse saata Riigikogu eelmise koosseisu volituste ajal moodustatud Riigikogu välisdelegatsiooni liikme, sõltumata sellest, kas ta osutus valituks Riigikogu uude koosseisu, kuni asjaomase välisdelegatsiooni moodustamiseni Riigikogu uue koosseisu volituste ajal.

(4) Lähetuskulude hüvitamise tingimused, ulatuse ja korra kehtestab Riigikogu juhatus.

(5) Lähetusse saatmise otsustab Riigikogu juhatus.

§ 34. Reisikindlustus

Välislähetusse saadetud Riigikogu liikmel on õigus reisikindlustusele Riigikogu juhatuse kehtestatud tingimustel, ulatuses ja korras.

9. peatükk RIIGIKOGU LIIKME ABI

§ 35. Riigikogu liikme abi

(1) Riigikogu liikme abi on lepinguline töötaja, kelle ülesanne on abistada Riigikogu liiget tema ülesannete täitmisel.

(2) Riigikogu liikmel on käesoleva seaduse alusel õigus sõlmida leping ühe abiga.

(3) Riigikogu liikme abi töötasu suurus on mitte rohkem kui 35% Riigikogu liikme ametipalgast. Töötasu makstakse lepingu esitamise korral riigieelarve vahenditest Riigikogu Kantselei kaudu.

(4) Riigikogu Kantselei tagab Riigikogu liikme abile töökoha ja töövahendid.

§ 36. Lepingu sõlmimine

(1) Leping sõlmitakse, järgides Eesti Vabariigi töölepingu seaduses ettenähtud nõudeid ning arvestades käesolevas seaduses ettenähtud erisusi.

(2) Leping sõlmitakse Riigikogu liikme volituste ajaks.

(3) Lepingut ei või sõlmida isikuga, kes on Riigikogu liikmeka lähisuguluses (vanem, vend, õde, laps) või hõimluses (abikaasa või abikaasa vanem, vend, õde, laps).

§ 37. Lepingu lõppemine

(1) Leping lõpeb Riigikogu liikme volituste lõppemise päeval.

(2) Lepingu võib lõpetada poolte kokkuleppel ka enne Riigikogu liikme volituste lõppemist.

(3) Riigikogu liikmel on õigus leping lõpetada igal ajal koostöö mittelaabumise tõttu.

(4) Lepingu lõppemisel Riigikogu liikme abile hüvitist ei maksta.

10. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 38. Avaliku teenistuse seaduse muutmine

Avaliku teenistuse seaduses (RT I 1995, 16, 228; 2007, 24, 126) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 9 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «Riigikogu liikmete,»;

2) paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «(1) Riigikogu Kantselei struktuur ja teenistujate koosseis kehtestatakse vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele.»;

3) paragrahvi 12 lõike 2 punkti 1 täiendatakse sõnadega «niivõrd, kui võrd seadustega ei sätestata teisiti»;

4) paragrahv 126 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «**§ 126. Teenistussuhte lõppemine Riigikogu ja Euroopa Parlamendi liikmeks asumise ning Vabariigi Presidendi ametisse astumise korral**

(1) Kui ametnik asub Riigikogu liikmeks või astub Vabariigi Presidendi ametisse, loetakse tema teenistussuhe lõppenuks ametivande andmise päevast.

(2) Kui ametnik asub Euroopa Parlamendi liikmeks, loetakse tema teenistussuhe lõppenuks päevast, mil möödub Euroopa Parlamendi valimise seaduse § 72 lõikes 4 ettenähtud teavitamistähtaeg, kui ametnik ei teavita Vabariigi Valimiskomisjoni oma soovist jätkata oma senises ametis ja mandaadist loobuda.»;

5) paragrahv 154 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «**§ 154. Teenistusstaaži katkemine** Teenistusstaaž katkeb, kui isik vabastati teenistusest või reservist kuriteo või distsiplinaarsüüteo toimepanemise, Eesti kodakondsusest lahkumise või mõne muu riigi kodakondsuse saamise tõttu või kui Riigikogu liikme volitused lõppesid teda süüdi mõistva kohtuotsuse jõustumisega.»

§ 39. Finantsinspektsiooni seaduse muutmine

Finantsinspektsiooni seaduse (RT I 2001, 48, 267; 2006, 63, 467) § 51 lõike 4 teises lauses asendatakse sõnad «Riigikogu kodukorra seaduses» sõnadega «Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses».

§ 40. Kaitseväeteenistuse seaduse muutmine

Kaitseväeteenistuse seaduses (RT I 2000, 28, 167; 2007, 24, 126) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 108 lõike 1 punkt 9, § 117 ning § 181 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;
- 2) paragrahvi 181 pealkirjast jäetakse välja sõnad «ja kandideerimise».

§ 41. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (RT I 1993, 37, 558; 2007, 4, 19) § 19 lõike 2 punkt 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1¹) Riigikogu või Vabariigi Valitsuse liikme volituste täitmise ajaks kuni Riigikogu või Vabariigi Valitsuse liikme volituste lõppemiseni;».

§ 42. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse (RT I 2002, 36, 220; 2006, 48, 358) § 5 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Volikogu liikmeks ei või kandideerida kaadrikaitsevaelane ega isik, kes on kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust.»

§ 43. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustikus (RT I 2003, 27, 166; 2007, 23, 119) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 377 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud menetlustoimingute tegemisest teatatakse viivitamata Riigiprokuratuurile, samuti Riigikogu esimehele, kui menetlustoiminguid tehakse Riigikogu liikme suhtes.»;
- 2) paragrahvi 380 lõikes 1 asendatakse sõnad «kodu- ja töökorra seaduse» sõnadega «kodu- ja töökorra seaduse».

§ 44. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduse (RT I 2002, 26, 150; 2007, 23, 121) § 29 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

« 4¹) Riigikogu komisjonile ulatuses, mis on vajalik komisjonile seaduse või Riigikogu otsusega pandud ülesannete täitmiseks.»

§ 45. Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse muutmine

Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse (RT I 2002, 29, 174; 2005, 68, 524) § 17 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« **§ 17. Kaebus Riigikogu juhatuse otsuse peale**

Riigikogu liige, asendusliige või fraktsioon, kes leiab, et Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 13 lõike 2 punktis 2, 3 või 4 või Riigikogu liikme staatuse seaduse §-s 13 või 14 nimetatud Riigikogu juhatuse otsusega on rikutud tema õigusi, võib esitada Riigikohtule taotluse tühistada Riigikogu juhatuse otsus.»

§ 46. Rahvahääletuse seaduse muutmine

Rahvahääletuse seaduses (RT I 2002, 30, 176; 2006, 30, 231) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvis 5 asendatakse sõnad «Riigikogu kodukorra seaduses (RT I 1994, 90, 1517; 2001, 1, 1; 94, 581)» sõnadega «Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses»;
- 2) paragrahvi 6 lõikes 1 asendatakse sõnad «Riigikogu kodukorra seaduses» sõnadega «Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses».

§ 47. Riigieelarve seaduse muutmine

Riigieelarve seaduse (RT I 1999, 55, 584; 2007, 16, 77) §-s 18 asendatakse sõnad «Riigikogu kodukorra seaduses» sõnadega «Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses».

§ 48. Riigikogu kodukorra seaduse muutmine

Riigikogu kodukorra seaduses (RT I 2003, 24, 148; 2007, 16, 77) tehakse järgmised muudatused:

- 1) seaduse pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «**Riigikogu kodu- ja töökorra seadus**»;
- 2) paragrahvi 13 lõike 2 punkt 14 tunnistatakse kehtetuks;
- 3) paragrahvi 13 lõike 2 punkt 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «15) otsustab Riigikogu liikmete saatmise lähetusse ning kehtestab Riigikogu liikmete lähetuskulude hüvitamise tingimused, ulatuse ja korra, samuti kehtestab Riigikogu liikme staatuse seaduse §-s 30 ja § 31 lõikes 2 sätestatud kulude hüvitamise ulatuse, tingimused ja korra.»;
- 4) paragrahvi 13 lõiget 2 täiendatakse punktiga 15² järgmises sõnastuses: «15²) kehtestab Riigikogu liikme staatuse seaduse § 31 lõikes 1 sätestatud kulude hüvitamise ulatuse ja korra Riigikogu XI koosseisu liikmete jaoks.»;
- 5) paragrahvi 16 lõikest 5 jäetakse välja sõnad «või Riigikogu töökorra seaduses (RT 1992, 46, 582; RT I 1999, 2, 44; 16, 271; 2000, 25, 145; 2002, 29, 174; 36, 220; 57, 355 ja 356; 2003, 4, 22)»;
- 6) paragrahvi 72 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses: «(1¹) Kui ettekandja, sõnavõtja või küsija kasutab ebakohaseid väljendeid, teeb istungi juhataja talle märkuse. Kui istungi juhataja märkus jäetakse tähelepanuta, katkestab istungi juhataja ettekande, sõnavõtu või küsimuse mikrofone väljalülitamisega.»;
- 7) seadust täiendatakse 19¹. peatükiga järgmises sõnastuses: «19¹. peatükk

RIIGIKOGU KANTSELEI

§ 157¹. Riigikogu Kantselei staatus

- (1) Riigikogu Kantselei on riigi ametiasutus, kes tagab Riigikogu, tema organite ja Riigikogu liikmete teenindamise.
- (2) Riigikogu Kantseleid finantseeritakse riigieelarvest.
- (3) Riigikogu Kantseleil on oma nimetuse ja Eesti Vabariigi väikese riigivapi kujutisega pitsat.
- (4) Riigikogu Kantselei registreeritakse riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris selle registri põhimääruses sätestatud korras.

§ 157². Riigikogu Kantselei ülesanded

- (1) Riigikogu Kantselei põhiülesanded on:
  - 1) nõustada Riigikogu, tema organeid ja Riigikogu liikmeid õigusloome alal ning Riigikogu muude ülesannete täitmisel;
  - 2) teenindada Riigikogu, korraldada tema asjaajamist ning luua Riigikogule tema ülesannete täitmiseks vajalikud tingimused;
  - 3) osutada Riigikogule kaasabi suhtlemisel teiste riigiorganitega ja avalikkusega, samuti korraldada Riigikogu välissuhtlemist;
  - 4) korraldada Riigikogu liikmete ametihüvedega seonduvat;
  - 5) teenindada Vabariigi Valimiskomisjoni;
  - 6) korraldada riigivara valitsemist vastavalt riigivara seadusele;
  - 7) koostada Riigikogu eelarve projekt ja täita kinnitatud eelarvet.
- (2) Riigikogu Kantselei täidab ka muudest seadustest tulenevaid ning Riigikogu organite poolt seaduste alusel antud ülesandeid.
- (3) Oma ülesannete täitmiseks on Riigikogu Kantseleil õigus saada teistelt riigi ja kohaliku omavalitsuse ametiasutustelt asjaomaseid dokumente ja teavet.

§ 157³. Riigikogu Kantselei juhtimine ja ülesehitus

- (1) Riigikogu Kantseleid juhib Riigikogu juhatuse poolt avaliku konkursi alusel viieks aastaks ametisse nimetatud Riigikogu Kantselei direktor.
- (2) Riigikogu Kantselei teenistujad võtab teenistusse ja vabastab teenistusest Riigikogu Kantselei direktor.
- (3) Riigikogu Kantselei õigused ja põhifunktsioonid, tema juhtimiskorraldus ning struktuuriüksuste pädevus sätestatakse Riigikogu Kantselei põhimääruses, mille kehtestab Riigikogu juhatuse.

(4) Riigikogu Kantselei struktuuri, teenistujate koosseisu, ameti- ja abiteenistuskohdade nimetused, palgaastmestiku ja ametipalkade määrad kehtestab Riigikogu juhatus.»

§ 49. Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduse muutmine

Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduses (RT 1992, 28, 381; RT I 2003, 75, 497) tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «**Eesti Vabariigi Ülemnõukogu XII koosseisu ning Riigikogu VII, VIII ja IX koosseisu liikmete pensioni seadus**»;

2) seaduse I peatükk ning §-d 26 ja 26¹ tunnistatakse kehtetuks.

§ 50. Riigikogu valimise seaduse muutmine

Riigikogu valimise seaduse (RT I 2002, 57, 355; 2006, 30, 231) § 4 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Riigikogu liikmeks ei või kandideerida kaadrikaitseväelane ega isik, kes on kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust.»

§ 51. Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmine

Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadusest (RT I 2007, 16, 77) jäetakse välja § 81.

§ 52. Riigi Teataja seaduse muutmine

Riigi Teataja seaduse (RT I 1999, 10, 155; 2006, 58, 439) § 5 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (8) Riigikogu juhatus otsus jõustub Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses sätestatud korras.»

§ 53. Sotsiaalmaksuseaduse muutmine

Sotsiaalmaksuseaduses (RT I 2000, 102, 675; 2006, 61, 459) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõiget 3 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses: « 2¹) Riigikogu liikme puhul, kelle volitused on peatunud Riigikogu liikme staatuse seaduse § 6 lõike 1 punktide 1 ja 2 alusel või»;

2) paragrahvi 3 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « 9) Riigikogu liikme staatuse seaduse §-de 30, 31, 33 ja 34 alusel Riigikogu liikmele tehtavaid väljamakseid;».

§ 54. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduse (RT I 1999, 101, 903; 2007, 28, 130) § 13 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) Riigikogu liikme staatuse seaduse alusel Riigikogu liikmele tehtavaid väljamakseid töö ja lähetusega seotud kulude ning eluasemekulude katteks ning Riigikogu liikme elamispinnaga kindlustamise kulusid;».

§ 55. Eesti Vabariigi töölepingu seaduse muutmine

Eesti Vabariigi töölepingu seaduse (RT 1992, 15/16, 241; RT I 2007, 16, 77) §-s 85 tehakse järgmised muudatused:

1) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: « (2) Kui töötaja valitakse Riigikogu liikmeks ja tema senine töösuhe on Riigikogu liikme ametiga ühitamatu, loetakse töösuhe lõppenuks Riigikogu liikme ametivande andmise päevast, kui seda ei ole lõpetatud või peatatud enne ametivande andmise päeva.»;

2) paragrahvi täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses: « (3) Kui töötaja asub Euroopa Parlamendi liikmeks ja tema senine töösuhe on Euroopa Parlamendi liikme ametiga ühitamatu, loetakse töösuhe lõppenuks päevast, mil möödub Euroopa Parlamendi valimise seaduse § 72 lõikes 4 ettenähtud teavitamistähtaeg, kui isik ei teavita Vabariigi Valimiskomisjoni oma soovist jätkata oma senisel töökohal ja mandaadist loobuda.»

§ 56. Vabariigi Presidendi valimise seaduse muutmine

Vabariigi Presidendi valimise seaduse (RT I 1996, 30, 595) § 2 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Vabariigi Presidendi kandidaadiks ei või üles seada kaadrikaitseväelast.»

§ 57. Vabariigi Valitsuse seaduse muutmine

Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 2007, 16, 77) § 20¹ lõikes 1 asendatakse sõnad «Riigikogu kodukorra seadusest» sõnadega «Riigikogu kodu- ja töökorra seadusest».

§ 58. Välisteenistuse seaduse muutmine

Välisteenistuse seaduse (RT I 2006, 26, 193; 2007, 16, 77) § 67 lõike 3 esimeses lauses asendatakse sõnad «Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduse» sõnadega «Eesti Vabariigi Ülemnõukogu XII koosseisu ning Riigikogu VII, VIII ja IX koosseisu liikmete pensioni seaduse».

§ 59. Riigikogu töökorra seaduse kehtetuks tunnistamine

(1) Riigikogu töökorra seadus (RT 1992, 46, 582; RT I 2007, 16, 77), välja arvatud § 14¹, tunnistatakse kehtetuks.

(2) Riigikogu töökorra seaduse § 14¹ kaotab kehtivuse 2008. aasta 1. jaanuaril.

§ 60. Riigikogu Kantsleivi direktori ametiaja rakendamine

Käesoleva seaduse jõustumisel ametis olev Riigikogu Kantsleivi direktor loetakse seaduse jõustumise hetkest arvates viieks aastaks ametisse nimetatuks.

§ 61. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 10. päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(2) Käesoleva seaduse § 19 jõustub 2008. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 31 lõige 2 ning 9. peatükk jõustuvad Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäeval.

(4) Käesoleva seaduse § 31 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks alates Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäevast.

Riigikogu esimees Ene ERGMA